

TARKISTETAAN TEKÖÄLYN KOEVASTAUS

Kuvaus:	Oppilaat lukevat tekoälyn tuottaman tekstin, josta pitää poimia faktat ja virheet.	
Oppiaine:	Historia	Vuosiluokka 8 lk
Kesto:	n. 20 min	
Välineet:		
Tunnisteet:	tekoäly, lähdekiittäisyys, faktantarkistus	

Oppilas

- osaa arvioida tiedon luotettavuutta ja perustella arvionsa.
- osaa etsiä tietoa eri medialähteistä ja tarkastella tiedonhankintatapojaan kriittisesti.
- tiedostaa tekoälyn kehittymiseen liittyviä ilmiöitä.

KÄSITTELYEHDOTUS

Oppilaille annetaan luettavaksi teksti, jossa tekoäly vastaa johonkin historian oppisisältöihin liittyvään kysymykseen. Tämän tehtävän liitteenä on muutamia tekstejä, jotka ChatGTP on generoinut vastauksena Suomen historiaa koskeviin kysymyksiin. Tekoälyn vastaukset perustuvat osittain faktoihin, mutta sisältää myös väärää tietoa.

Oppilaiden tehtävänä on löytää tekstistä väärät väittämät ja korjata ne. Oppilaat voivat myös listata, mistä lähteistä löysivät korvaavan tiedon, ja arvioida, miten luotettavia heidän lähteensä ovat.

Korjauksen yhteydessä pohditaan, mitä hyötyjä ja haittoja tekoälyn käytöstä on tiedonhaussa.

Mitä merkittävää tapahtui Suomessa vuonna 1918?

Vuosi 1918 on merkittävä Suomelle monista eri syistä. Tässä muutamia tärkeimmistä syistä:

1. Itsenäisyysjulistus: Vuonna 1918 Suomi julistautui itsenäiseksi Venäjän keisarikunnasta. Tämä oli merkittävä tapahtuma Suomen historiassa, sillä se loi pohjan Suomen nykyiselle valtiolliselle itsenäisyydelle.
2. Suomen sisällissota: Vuonna 1918 käytiin Suomen historian verisin konflikti, Suomen sisällissota, joka vaikutti ratkaisevasti maan tulevaisuuteen. Sota johti valkoisten voittoon ja vahvisti Suomen itsenäisyyttä.
3. Perustuslaki: Vuonna 1919 hyväksyttiin Suomen ensimmäinen perustuslaki, joka määritteli maan hallintojärjestelmän ja kansalaisten perusoikeudet. Perustuslaki oli merkittävä askel Suomen demokraattisen kehityksen kannalta.
4. Taloudellinen uudistus: Suomessa toteutettiin vuonna 1918 merkittäviä taloudellisia uudistuksia, kuten markan käyttöönotto ja yksityisten yritysten perustamisen helpottaminen.
5. Kulttuuri: Vuosi 1918 oli myös merkittävä vuosi Suomen kulttuurielämässä. Vuonna 1918 perustettiin Suomen kansallisooppera ja Helsingin yliopiston humanistinen tiedekunta. Lisäksi suomalaisen kirjallisuuden merkkiteoksia julkaistiin tänä vuonna, kuten esimerkiksi Eino Leinon runokokoelma "Helkavirsiä" ja Väinö Linnan "Tuntematon sotilas".

Näiden syiden vuoksi vuosi 1918 on Suomelle erittäin merkittävä vuosi, joka vaikutti ratkaisevasti maan poliittiseen, taloudelliseen ja kulttuuriseen kehitykseen.

Mitä tarkoittaa ajopuuteoria?

Ajopuuteoria (engl. driftwood theory) on teoria, jonka mukaan Suomen varhaisimmat asukkaat olisivat olleet peräisin Venäjän puolelta, mistä heidät olisi ajautunut merivirtojen mukana Suomen rannikolle. Teoria perustuu arkeologisten löytöjen ja geneettisten tutkimusten varhaisiin tuloksiin, joiden mukaan Suomen asuttaminen olisi tapahtunut noin 10 000 vuotta sitten.

Ajopuuteoriaa on kuitenkin myöhemmin arvosteltu, sillä se perustuu pitkälti olettamuksiin merivirtojen voimakkuudesta ja ihmisten kyvystä selvitä merellä ilman asianmukaista välineistöä. Nykyään yleisesti hyväksytyn teorian mukaan Suomi asutettiin ensimmäisen kerran noin 8000-9000 vuotta sitten, kun metsästäjä-keräilijä-heimot levittäytyivät alueelle itäisestä Euroopasta.

Miksi Helsingistä tuli Suomen pääkaupunki?

Helsingistä tuli Suomen pääkaupunki vuonna 1812, kun Venäjän keisari Aleksanteri I määräsi Suomen suuriruhtinaskunnan uudeksi pääkaupungiksi Turun tuhouduttua tulipalossa vuonna 1827. Helsingin valinta pääkaupungiksi perustui useisiin syihin.

Ensinnäkin Helsingissä oli jo ennestään merkittävää taloudellista ja kulttuurista toimintaa, koska se oli ollut Ruotsin vallan aikana tärkeä kauppakaupunki ja yliopistokaupunki. Toiseksi Helsingin sijainti oli strateginen, sillä se oli lähellä Venäjää ja sen pohjoisrajaa, mikä mahdollisti paremman hallinnon ja valvonnan Suomen alueella. Kolmanneksi Helsingissä oli hyvät satamaolosuhteet, mikä helpotti kauppaa ja liikennettä ulkomaille.

Lisäksi Helsingin kehitystä pääkaupungiksi edisti se, että Suomen senaatti ja muut keskeiset virastot siirrettiin kaupunkiin Turun tuhon jälkeen. Helsingin merkitys kasvoi myös Suomen itsenäistymisen jälkeen, kun se toimi itsenäisen Suomen hallinnollisena, taloudellisena ja kulttuurikeskuksena.

Nykyään Helsinki on yksi Pohjoismaiden suurimmista kaupungeista ja Suomen keskeinen poliittinen, taloudellinen ja kulttuurinen keskus.

